Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Velja za vse leto.......... $6.00
Za pol leta.......... $3.00
Za New York celo leto... $7.00
Za inozemstvo celo leto... $7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 101. — ŠTEV. 101. NEW YORK, MONDAY, MAY 1, 1922. — PONDELJEK, 1. MAJA, 1922. VOLUME XXX. — LETNIK XXX.

DRŽAVLJANSKA VOJNA NA KITAJSKEM

ARMADE NASPROTUJOČIH SI GENERALOV SO SE SPOPRIJELE V BITKI, KI JE TRAJALA CELI DAN, NA FRONTI, SEVERNO OD PEKINGA. JAPONCI SO OJAČILI SVOJE STRAŽE OB ŽELENICI. MILITARISTI SO KRIVI RAZORANOSTI.

Peking, Kitajska, 30. aprila. — Nova državljanska vojna na Kitajskem se je pričela v soboto zjutraj, ko je bilo čuti težko obstreljevanje s topovi v bližini Pekinga. Armadi generala Čang-Tso-Lina, vojaškega governerja Mandžurije ter generala Vu-Pej-Fuja, vojaškega voditelja centralne Kitajske, ki sta si v laseh glede nadvlade na Kitajskem, sta otvorili ogenj na široki fronti.

V kolikor je mogoče presoditi, sega fronta od Mačanka, južno od Tiensina, pa do Čangtsiena, dvanajst milj južno-zapadno od Pekinga.

Sovražnosti je baje pripisovati ultimatum, katerega je poslal generai Vu-Pej-Fu in v katerem se jedalo generalu Čang-Tso-Linu štiri in dvajset ur časa, da izprazni Peking ter umakne svoje čete iz Mukdena. Ta ultimatum pa se je ignoriralo.

Položaj je bil v nadaljnem kompliciran, soglasno s poročili iz Sanghaja, ko je bil celi južni mornariški oddelek, pripadajoč pekinški vladi, zajet od sil Sun-Jat-Sena, načelnika južno-kitajske vlade v Kantonu.

Sto in petdeset ameriških mornarjev ter mornariških vojakov je dospelo, da zavarujejo tukajšnje ameriško poslaništvo. Skupno število straž pri vseh legacijah ali poslaništvih znaša približno tisoč mož.

V poročilih iz Tsingto in Šantunga se glasi, da so Japonci ojačili svoje straže ob Šantung železnici. Tozadevne čete se je pred kratim skrčilo soglasno z dogovori, katere se je sklenilo na konferenci v Washingtonu.

Admiral kitajskega brodovja je obvestil vlado, da je njegov namen podpirati Vu-Pej-Fuja. V njegovi poslanici se glasi:

— Vzrok sedanje razoranosti se lahko naprti na rame militaristov. Čang-Tso-Lin je prišel v notranjost Velikega zidu brez vsakega vzroka. Če se ne bodo Mandžurci umaknili, se bomo poslužili brodovja, da iztrebimo Čang-Tso-Lina.

To se tiče brez dvoma načrta, da se prereže železniško zvezo severno od Čanghajkuana.

O razpoloženju Kitajcev v zunanjih okrajih priča dejstvo, da je prišlo na tisoče domačinov skozi južna in zapadna vrata in da so vsi ti domačini nosili s seboj vse vrednostne predmete, ki se nahajajo v njih posesti. Ljudje so prihajali v spremstvu žena in otrok in vsakdo je domneval, da se bliža katastrofa te ali one vrste.

AMERIŠKI SOCIJALISTI SO SE PRIDRUŽILI GIBANU V EVROPI.

Cleveland, O., 29. aprila. — Socijalistična stranka v Združenih državah je danes na svojih eno in dvajseti letni konvenciji glasovala za neposredno združenje s socijalisti.nim gibanjem v Evropi. To akcijo smatraja nekateri voditelji za najbolj važno, kar se jih je uveljavilo v zadnjem času, kajti z njo se je dalo izraza splošno znamenu kampanjskemu geslu socijalistov: — Delavci celega sveta, združite se. Ničesar drugega ne morete izgubiti kot verige in pridobite si lahko celi svet.

Značilno je, da je odklonila konvencija vsako zvezo s tretjo internacijonalo, to je z boljševiki v Rusiji in glavni nasprotnik proti priklopljenju k Tretji internacijonali je bil čifut Morris Hillquit iz New Yorka, ki je bogat odvetnik in kojega hči se je pred prebližno enim letom ponesrečila v Central Parku, ko je jahala konja.

PLENARNA SEJA GLEDE FINANC.

Genova, Italija, 29. aprila. — Danes je bilo objavljeno, da se bo vršila v sredo plenarna seja genovske ekonomske konference. Razpravljala bo o različnih programih, katere se je sestavilo z ozirom na ekonomsko rekonštrukcijo Evrope.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro.
Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

300 kron .... $ 1.30	1,000 kron .... $ 4.00
400 kron .... $ 1.70	10,000 kron $39.00
500 kron .... $ 2.10	

Glasom naredbe ministrstva za pošte in brzojav v Jugoslaviji je sedaj mogoče tam nakazovati meske potom pošte edinole v dinarjih; za vsake štiri krone bo izplačan en dinar; razmerje med dinarjem in krono ostane torej nespremenjeno.

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

50 lir .. .. $ 3.20	500 lir $28.00
100 lir .. .. $ 6.00	1000 lir $56.00
300 lir $17.10	

Nemška Avstrija:

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank na Dunaju."

Radi velikanskih razlik v tečaju izplačujemo sedaj v Avstriji samo ameriške dolarje. Naša pristojbina za vsako posamezno nakazilo do $10.— znaša 50 centov; od $10.— do $50.— po $1.—; in za večja nakazila po 2 centa od dolarja.

Pod istimi pogoji izstavljamo tudi dolar-čeke in pošiljamo ameriške dolarje v Jugoslavijo in v Italijo.

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne kot nam poslani denar dospe v roke.

Kot generalni zastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo zajamčene izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velika korist za one, ki se še ali se bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 82 Cortlandt St., New York
(Advertisement)

Senator James W. Wadsworth.
Pred kratkim se je vrnil iz Evrope ameriški senator James W. Wadsworth. V Angliji in Franciji je študiral ekonomske razmere. Na potovanju sta ga spremljali žena in hčerka.

POLOŽAJ NA IRSKEM SE VEDNO SLABŠA

De Valera je razbil mirovna pogajanja. — Zavrnil je tri predloge pristašev proste irske države.

Dublin, Irska, 30. junija. — Mirovna konferenca med pristaši proste irske države ter republikanci se je razbila včeraj, ko sta Eamon de Valera in Carles Burgess, ustaška voditelja, zavrnila tri različne predloge, katere je stavila povizorična irska vlada. Miha Collins in Arthur Griffith, ki sta zastopala provizorično vlado proste irske države, sta v skupnem ugotovilu, ki je bilo izdano po konferenci, navalila vso krivdo radi izjalovljenja pogajanj na republikance, ker niso hoteli sprejeti nobenega izmed stavljenih predlogov in tudi niso stavili nobenega proti-predloga, na temelju katerega bi se napravilo mir na Irskem.

Pogajanja, katera sta inavgurirala župan iz Dublina ter nadškof v namenu, da se doseže sporazum med nasprotujočimi si strankami, so doživela očividen poraz ter je komaj upati, da bi bila obnovljena.

Pristaši proste države so osredotočili svoje ponudbe na volitve tekom junija meseca, a republikanci so temu nasprotovali pri vsakem koraku. Edina točka, glede katere so se posvetovalci zedinili, je bila, da so obsodili zadnje umore v Corku, glede katerih so vsi izjavili, da se ne skladajo z irskim značajem.

Ko so bila pogajanja prekinjena, so sklicali irski delavski voditelji, ki hočejo na vsak način uveljaviti mir, zborovanje izvrševalnih uradnikov kongresa strokovnih unij za jutri, da se določi na tem, kakšne korake naj se stori v bodoče z ozirom na kritični položaj, ki je zavladal na Irskem.

BACIL, KI POVZROČA TIFUS.

Moskva, Rusija, 30. aprila. — Ruska zdravnica Kritsch, je zasledila bacil, ki povzroča tifus. Po mnenju zdravnikov je to najvažnejše odkritje tega stoletja.

STRAŠNA NESREČA V MAJNI.

Bukarešt, Rumunska, 30. apr. V neki transilvanski majni je nastala strašna eksplozija. Najbrže je mrtvih več kot sto ljudi. Dosedaj so privedli na beli dan šele petdeset žrtev.

Eksplozijo so povzročili plini.

PROTEST DELAVCEV PROTI SUHI POSTAVI.

V sredo zvečer se bo v New Yorku vršilo velikansko delavsko protestno zborovanje proti 18. amendmentu. Zborovanje bo v Madson Square Garden, kjer je prostora za več tisoč ljudi. Nastopili bodo razni zdravniki in znanstveniki ,ki bodo skušali dokazati, da je Volsteadova postava velik nesmisel.

JAGUAR NAPADEL DEKLICO.

Beaumont, Texas, 30. aprila. — Enajstletna deklica Eva Brickley bo najbrže umrla v bolnišnici vsled poškodb, katere ji je prizadejal mlad jaguar v cirkusu. Včeraj zvečer je šla v cirkus ter obstala pred kletko jaguarja. Naenkrat je jaguar stegnil svojo šapo ter deklico povlekel k sebi. Ramo ji je popolnoma razmesaril ter ji prizadel par težkih ran na glavi.

DELAVSKA DEMONSTRACIJA V CHICAGU.

Chicago, Ill., 30. aprila. — Člani tukašnjih zidarskih unij so imeli včeraj veliko protestno zborovanje proti nekemu odloku sodnika Landisa. Govoril je tudi Samuel Gompers. Sodnik Landis je odločil, da delodajalci lahko znižajo svojim delavcem plačo za dvajset procentov.

PAPEŽEV POZIV ZA SVETOVNI MIR.

Genova, Italija, 30. aprila. Papež Pij je poslal potom kardinala Gasparrija vsem vladam in narodom poslanico, v kateri se zavzema za svetovni mir in za bratstvo med narodi. V poslanici tudi hvali tozadevne napore državnikov, ki so se zbrali na genovski konferenci.

LENIN SE KLJUB SVOJI BOLEZNI BAVI S POLITIKO.

Riga, Letska, 3. aprila. — Kljub temu, da je bil Nikolaj Lenin v zadnjem času dvakrat operiran ter da je njegovo zdravstveno stanje izvanredno slabo, se vneto bavi s politiko ter se izvanredno zanima za razvoje na genovski konferenci. V svoji bolniški postelji sprejema brzojavke ter piše naročila. Vsak dan odpošlje več kot petdeset brzojavk.

POSLANIK JUSSERAND BO ODPOKLICAN

Francoski poslanik bo odpoklican. — Njegov naslednik bo grof Peretti de la Rocca.

Pariz, Francija, 29. aprila. — Grof Peretti de la Rocca politični ravnatelj francoskega zunanjega urada, bo najbrž sledil Jean Jules Jusserandu kot francoski poslanik v Združenih državah, kakorhitro se bo ministrski predsednik Poincare odločil glede tega. Jusserand se bo podal v par tednih v Pariz ter se glasi, da se bo tekom njegovih počitnic sklepalo glede njegovega umaknenja.

Grof Peretti de la Rocca zavzema stališče, ki odgovarja trajnemu podtajniku državnega tajništva za zuanje zadeve ter je prvi pod ministrom za zunanje zadeve.

Nikake oficijelne akcije se ni dosedaj še vprizorilo glede izpremembe v zastopništvu Francije pri washingtonski vladi in imenovanje novega poslanika bo seveda odvisno od odobrenja ameriškega državnega tajnika.

Vsa dosedanja znamenja pa kažejo, da je bila washingtonska vlada že informirana, da želi priti grof Peretti de la Rocca na mesto sedanjega poslanika, Jusseranda.

Francoska vlada se v polni meri zaveda velikih uslug, katere je napravil sedanji francoski poslanik v Washingtonu, kajti bil je dober in naravnost intimen znanec ve. predsednikov ter splošno upoštevan in čistan radi svojega koncilijantnega značaja. Njegovi odnošaji s sedanjo administracijo so bili korektni, vendar pa se se pojavil dvomi glede njegove nadaljne zaželjivosti na tem mestu po zadnjem obisku Rene Viviani-ja v Washingtonu.

Utis, katerega je dobil Viviani, je potrdil tudi prejšni ministrski predsednik Briand, ko se je mudil na razoroževalni konferenci v Washingtonu.

Francoski zunanji urad je sprejel to ter upošteval tudi javno mnenje v Ameriki, ne le napram Franciji, temveč tudi napram ostalim evropskim državam. Prišel je do prepričanja, da ni dosedanji francoski poslanik v zadostni meri upošteval ali vsaj razumel ameriške psihologije pred sestankom washingtonske konference in tekom nje.

POVODNJI V JUŽNIH IN ZAPADNIH DRŽAVAH.

New Orleans, La., 29. aprila.— Poročila, ki so dospela pozno danes zvečer semkaj, javljajo, da je izpostavljenih tisoč prebivalcev Harrisonburg, La. in 500 beguncev iz Catalouha, Concordia in drugih krajev, ki so bili preplavljeni, stradanju, če ne bo prišla pomoč v najkrajšem času. Vsled poslanega poziva so dobrodelne organizacije takoj podvojile svoje napore, da spravijo čimpreje potrebna živila v prizadete kraje.

Številne osamljene občine v severni Louisiani so bile vsled povodnji popolnoma odrezane od zunajnega sveta.

KOTEL EKSPLORIRAL.

V nekem basemenutu na dvanajsti vzhodni cesti v New Yorku je eksplodiral včeraj kotel za petdeset galon. Eksplozija je bila tako silna, da so popokale vse šipe v bližini. Dvaindvajsetletni Italjan Camelillo Capatan, ki je kuhal žganje, je nevarno ranjen. Če bo ozdravel, se bo moral zagovarjati zaradi kršenja Volsteadove postave.

ZAHTEVE SOVJETOV NA KONFERENCI

SOVJETSKI DELEGATI SO ZAHTEVALI, NAJ ZAVEZNIKI TAKOJ NASTOPIJO. — DELEGATI SO SPREJELI ZAVEZNIŠKI PROGRAM. ZAKLJUČNA POSLANICA RUSKIM DELEGATOM. USPEHI LLOYD GEORGA

Genova, Italija, 29. aprila. — Ruski delgati na ekonomski konferenci so poslali danes potom svojega predsednika, ministra za zunanje zadeve, Čičerina, novo poslanico zaveznikom, v kateri izjavljajo, da so Rusi nezaupni glede zavlačevanja, katero je bilo opaziti z ozirom na stvorjenje zavezniške politike napram rekonštrukciji Rusije.

Izjavili so, da bodo umaknili svoje koncesije, katere so dali en teden nazaj in da bodo vstrajali pri svojih prvotnih zahtevah v slučaju, da ne bodo zavezniki privolili v koncesije, katere zahteva ruska sovjetska vlada.

V odgovor zaveznikov na to sporočilo je bil pripravljen, kakorhitro se ga je sprejelo. Na dveh sejah delegatov glavnih zavezniških sil se je izločilo nekatere paragrafe, katere so vrinili Francozi in ki so se zdeli vsem ostalim pretirani in sprejelo se je končni osnutek odgovora na zahteve ruskih delgatov. Ta odgovor se bo takoj sporočilo sovjetskim delegatom, čeprav se je izjavilo v zavezniških krogih, da najbrž ne bodo mogli Rusi niti sprejeti niti zavrniti programa, katerega se jim je predložilo, do prve skupne seje, ki se bo vršila v sredo.

Francozi so bili prisiljeni dati več koncesij v besedilu zadnje poslanice na ruske delegacije, a Louis Barthou, načelnik francoske delegacije, je izjavil, da je popolnoma zadovoljen z uspehi, katere je dosegla francoska politika ob priliki zadnje sestave sporočila na rusko delegacijo. V resnici bi bilo Francozom težko zavzeti kako drugačno stališče, kajti vsi ostali delegati, brez najmanjše izjeme, so se zavzeli za stališče, katro je od prvega pričetka zastopal Lloyd George v družbi svojih angleških tovarišev na konferenci.

Belgija in Italija sta izjavili, da bosta podpirali angleški program, a debata glede nasprotujočih si točk je trajala več ur in delegati so imeli dve seji, predno je bilo mogoče sestaviti končno besedilo programa, katerega se je predložilo ruskim delegatom.

Angleži pa niso izvojevali le te zmage. Lloyd George je izvojeval še nadaljno zmago s tem, da se bo na genovski konferenci, če se ne bo razšla, razpravljalo o nemški vojni odškodnini, čeprav so bili Francozi od prvega početka odločno proti temu, da bi se kaj takega razpravljalo na tej konferenci. Franoskim delegatom je povsem jasno povedal, da ne morejo še nadalje obstajati na svojem prvotnem zagrizenem stališču in da bodo morali popustiti, brez ozira na govor, katerega je imel francoski ministrski predsednik v pričetku preteglega tedna.

Zaključna poslanica na ruske delegate, katero so sestavili, povdarja potrebo zopetnega ustanovljenja prijateljskih odnošajev z Rusijo, vendar pa izjavlja, da je odgovornost za to izključno le na strani sovjetske vlade, ki si mora pridobiti zaupanje ostalega sveta. Predlaga stvorjenje mednarodnega konsorcija, katerega naj bi se ustanovilo z osnovnim kapitalom dvajsetih miljonov angleških funtov, pod pogojem, da nudijo boljševiki jamstva za inozemska podjetja, nahajajoča se v Rusiji. Končno se izjavlja v poslanici, da morajo Rusi priznati vojne dolgove teh povrniti privatnim lastnikom posestva, katera so imeli pred revolucijo.

Splošno se domneva v konferenčnih krogih, da bo zavezniški odgovor glede Rusije izčistil pot za končno zbližanje, nakar se bo konferenca lahko lotila svojih resničnih poslov. Barthou bo jutri odpotoval v Pariz, da se domeni z ministrskim predsednikom Poincarejem, ki tudi ni tako divji kot izgleda na zunaj. Vrnil se bo v Genovo, razven v slučaju, da ne bo mogel prepričati ministrskega predsednika, da se najboljše služi francoskim interesom, da se francosko javno mnenje prilagodi angleški politiki. Pa tudi v slučaju, da bi bilo njegovo potovanje brezuspešno, hoče Lloyd George ustrajati pri programu, katerega si je začrtal glede bodoče rekonštrukcije Evrope.

Angleži so povsem pripravljeni ukloniti se željam Francozov glede manjših podrobnosti, vendar pa ustrajajo trdno pri svojem zavzetem stališču glede glavnih stvari, ki pridejo pri tem vpoštev.

KRALJ BO POČASTIL SVOJEGA SINA.

London, Anglija, 29. aprila. — Kakorhitro se bo princ iz Walesa vrnil s potovanja po celem svetu, ga bo angleški kralj imenoval vitezom reda of the Thistle, to je osata, v znamenje zadovoljstva z inozemsko misijo, katero je mladi človek baje izvršil. (Iz Indije pa prihajajo kaj čudna poročila o njegovem tamošnjem obnašanju, čeprav se nam zdi, da je ta mladi in veseli človek sit vseh cerimonij, katerim se mora podvreči.) Princ se bo vrnil v Anglijo približno 20. junija.

Starodavni red "osata" je bil ustanovljen, soglasno z legendo, leta 787 po Kristu.

Kralj Jurij je postal vitez osata na predvečer svoje poroke leta 1893, ko mu je izročila kraljica Viktorija znake tega osatskega reda.

Pozor potniki!

Parnik "Argentina", ki je imel 29. aprila odpluti v Trst, je preklican. 20. maja pa bo odplul v Trst parnik
"President Wilson".
III. razred do Trsta $102.50; II. razred $160.00 in $5.00 vojnega davka.
Vsa pojasnila daje tvrdka
Frank Sakser State Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

POZOR POTNIKI!

Izletniški parnik
"BELVEDERE"
(Cosulich Line)
odpluje iz New Yorka v Trst
dne 14. junija
naše potnike bo spremljal naš zastopnik skozi iz New Yorka do Ljubljane oziroma Zagreba,

ter bo vse potrebno poskrbljeno, da bodo potovali kolikor mogoče udobno, da bodo sami zase, ter da bodo imeli posebno hrano, ako bo le mogoče, ter posebni vlak iz Trsta, ako se jih bo priglasilo zadostno število.

Za natančnejša pojasnila pišite na
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York
(Advertisement)

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
Slovenic Publishing Company
(A Corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$6.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.00	za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za Inozemstvo za celo leto	$7.00
		za pol leta	$3.50

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued Every Day Except Sundays and Holidays.
Subscription Yearly $6.00

Advertisements on Agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL NEW YORK CITY

MONARHISTI.

Še nikdar ni bilo monarha, ki bi bilo tako hitro pozabljen od večine svojih prejšnjih podanikov kot prejšnji cesar Karol.

Ko je prišlo sporočilo o njegovi smrti na Dunaj, njegovo prejšno prestolico, ni vzbudilo v srcu prebivalstva nobenega večjega odmeva kot bi ga zaključno poglavje kake druge žalostne povesti.

V Pragi so sprejeli novico z vsemi znamenji velikega oddiha, in isto velja tudi glede glavnih mest vseh drugih nasledstvenih držav, kajti Karol je bil simbol preteklosti, katere ni hotel nikdo videti oživljene za nobeno ceno na svetu.

Edina izjema je Budimpešta. Tam je bil Karol kronani kralj Ogrske, nositelj krone sv. Štefana, simbol tisočletne zgodovinske veličine ter upanje glede bodočnosti.

Madžarska vlada je kraljeva vlada kljub vsemu, kar se je zgodilo. Bila je oropana svojega postavnega načelnika, postavnega kljub postavi iz novembra preteklega leta, katere ni nikdar smatral noben madžarski monarhist za moralično obvezno.

Madžarska je žalovala za svojim kraljem ter dala temu tudi na zunaj izraza. Če je pa ozrl človek za kulise, je videl nekoliko izpremenjen položaj

Kot splošno znano je Madžarska politično razdeljena v dve stranki, v legitimiste in pristaše prostih volitev za bodočega kralja.

Prvi so lojalni habsburški družini, tako v principu kot iz sentimentalnih razlogov. Zadnji pa tridijo, da ima madžarski narod po vsem, kar se je pripetilo, pravico izvoliti si novega kralja.

Ta novi kralj bo mogoče član habsburške družine, če bi bilo mogoče pregovoriti velike in male zaveznike, da dovolijo razveljavljenje postave iz novembra leta 1921, ki izključuje Habsburžane za vedno od nasledstva na madžarski prestol, vendar pa ni potrebno, da bi bil ravno Habsburžan.

Dejanski obstaja več možnih kandidatov, med njimi rumuski kralj, neki bulgarski princ in več drugih. Nadvojvodinja Izabela je storila vse, kar je bilo v njeni moči, da agitira za svojega sina Albrehta, ki živi na Madžarskem ter je deležen podpore velikega dela prebivalstva.

Sedanja vlada grofa Bethlena, ki je zatrla zadnji puč Karola ter je odgovorna za sprejem omenjene postave, je za prosto izvolitev bodočega kralja. Uvedla je bolj konservativen volilni red z javnim glasovanjem v kmečkih okrajih, navidezno v namenu, da boljše kontrolira nemirne in reolucijonare elemente, a v resnici, ker pomenja javno glasovanje v kmečkih okrajih gotovo zmago vladne stranke, ki potrebuje boljšo večino kot pa jo ima sedaj.

Nova odredba glede volitev se obrača proti legitimistom, ne pa proti radikalcem, ki imajo nobenega glasu in nobene zaslombe na deželi. To pojasnjuje, zakaj so legitimisti nasprotovali tej odredbi z vsemi silami prav do konca.

Karol je mrtev ter je precej gotovo, da bodo morali legitimisti pokopati z njim svoja najboljša upanja.

Voditelj legitimistov, grof Apponyi sam je izjavil, da ni bil Karolov sin, Oton, kronan madžarskim kraljem in da je vsled tega zelo dvomljivo, če bo kdaj zasedel madžarski prestol.

Vsled smrti Karola so izgubili takozvani legitimisti svoje najboljše orožje, kajti Karol je bil pravi, kronani madžarski kralj, katerega ni mogel, soglasno s tradicijami, nikdo vreči s prestola.

Koliko tujerodcev ne govori angleški?

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

Nedavno je Census Bureau objavil podatke ljudskega štetja leta 1920 iz katerih je razvidno, da se je razmerje onih tujerodcev, ki ne najo govoriti angleški, jako znatno znižalo tekom zadnjih desetih letih pred ljudskim štetjem.

Tujerodno belokožno prebivalstvo Združenih drzav čez deset let starosti je 1. januarja 1920 znašalo 13,497,886. Izmed teh je bilo 1,488,948 ali 11 od sto, ki so bili navedeni kot negovoreči angleški. Število negovorečih angleški in njih odstotek je bil v letu 1910 približno dvakrat večji. Tedaj je bilo navedeno kot negovorečih angleški 2,953,011 oziroma 22.8 od sto od celokupnega tujerodnega belokožnega prebivalstva čez deset let starosti.

Da se je število tujerodcev, ki ne znajo angleški, tako znatno zmanjšalo, je pripisati raznim razlogom: pred vsem mnogo priseljencev, ki leta 1910 niso znali govoriti angleški, se je med tem naučilo tega jezika, drugi so umrli in drugi zopet so se izselili v stari kraj. Število angleški negovorečih priseljencev, ki so se priselili v naslednjem desetletju, je znašalo veliko manj kot v predhodnjem desetletju; zraven tega velika večina njih je prišla pred izbruhom svetovne vojne in imela do leta 1920 precej časa, da se nauči angleški.

Prebivalcev, ki ne znajo govoriti angleški, je razmeroma največ v državah Texas, New Mexico in Arizona, kjer več kot dve tretjini vseh tujerodnih belokožcev se je rodilo v Mehiki. V teh treh državah približno le polovica tujerodnega belokožnega prebivalstva čez 10 let starosti je znala govoriti angleški. V nikaki drugi državi ni odstotek angleški negovorečih tujerodcev doseglo niti 20 odstotkov. Le v dveh državah — West Virginia in Florida — znaša ta odstotek približno 18; povsod drugje manj kot 14 od sto.

Najmanjši odstotek (1.8%) izkazujeta državi South Carolina in Georgia.

Iz Slovenije.

Sedemdesetletnico

svojega rojstva je obhajal dne 19. marca v Zagrebu naš rojak F. S. Vilhar, eden najznamenitejših slovenskih skladateljev. V proslavo tega jubileja so priredili v Zagrebu ta dan slavnostno matinejo, na kateri so proizvajali najboljše slavljenčeve skladbe. Sodelovali so operni solisti, gledališki orkester in zbor ter pevsko društvo "Kolo".

Meščanstvo Ljubljane

je podelil občinski svet mestnemu nadučitelju Jakobu Furlanu. On službuje v Ljubljani že 41. leto. Kako izvrsten učitelj je, vesta dva rodova, katera je poučeval. Do vojne je bil zaposlen tudi na drugih zavodih, posebno pri deklicah; zato ga pozna vsa Ljubljana. V šoli je bil skrajno vesten in nepristransk.

Grožnja in tatvina.

"Predrl, ubil in zakopal te bom!" je grozil 5. oktobra 1921 Franc Kogovšek Karlu Jesenovcu, ker je mislil, da mu je vzel 800 kron. Udaril je Jesenovca z bajonetom po glavi in po levi roki. Kogovšek, ki je bil zaradi tatvine že trikrat predkaznovan, je poleg tega na Rakeku ukradel svojemu gospodarju tudi kos plahte v rednosti 1000 K. Dež. sodišče je za to obsodilo Kogovška na 8 mesecev težke ječe.

"Ženski dom" na Bledu.

Ženski klub v Beogradu je pričel akcijo, da zgradi na Bledu "Ženski dom", kakoršen že obstoji v Beogradu. Dom bo urejen kot vila, kjer bodo dame mogle dobiti ugoden in pristopen pension. Enak dom se zgradi tudi v Gružu pri Dubrovniku.

Zasačen pri poskušenem vlomu.

V Ljubljani je službujoči stražnik ponoči opazil, da hoče nekdo vlomiti v trgovino Josipa Petelinca na Sv. Petra nasipu. Stražnik je odhitel takoj na lice mesta, toda vlomilec je medtem že izginil v temi.

Delavska zbornica v Ljubljani.

V nedeljo 19. marca se je vršila II. seja "Delavske zbornice" v Ljubljani. Seje se je vdeležilo 43 članov. Pogrešali so vladnega zastopnika in tudi galerija je bila skoro prazna, pač znamenje, da širša publika, osobito delavstvo za to socialno institucijo nima še dovolj razumevanja. Predsednik Čobal je najprvo omenjal, da je obstoj Del. zbornice ogrožen, če se ne nakloni potrebna subvencija, ali vsaj kredit. Ukrenilo se je vse potrebno za dosega enega ali drugega, vendar se mu zdi, da se dela tu s strani vlade ali gotovih oseb zapreke in to z gotovim namenom. Čobal je mnenja, da nadaljnih sej ni mogoče sklicevati dotlej, dokler vprašanje finansiranja ni rešeno. Sklical bi jih sicer vseeno, vendar bi morali delegati stroške nositi sami; v tem slučaju se žrtvuje tudi on sam. Težkoče obstoje tudi glede pisarniških prostorov, ki jih je vlada obljubila v stanovanjskem uradu. Čobal je poročal dalje, da se je Del. zbornica udeleževala raznih pogajanj, razprav, mezdnih gibanj itd. Nominiralo je predsedstvo med drugim člane za Osrednji urad v Zagreb in Pokojninski zavod v Ljubljani. Pri tajniškem sporočilu je dr. Likar omenil, da so se v Beogradu sestali zastopniki vseh Del. zbornic države. Šli so na merodajna mesta intervenirati, pa so malo dosegli, ker prvotna postavka 1,000,000 dinarjev za vse zbornice se je skrčila na svoto 200,000 din., torej približno 30,000 din. na leto za Ljubljano. Pri debati, ki je bila mestoma zelo živahna, je poudarjal Jeran z Jesenic, da se mandatov ne sme položiti pod nobenim pogojem, ker je znano, da so se socijalne institucije po večini ustvarile iz nič. Zastopnik privatnih nameščencev Lovšin je za določitev minimalnega programa šele potem se bo dalo govoriti o nadaljnih korakih. Čelešnik (zastopnik večinskega kluba) je poročal, da je v blagajni še približno 1000 Din. Subvencija znaša mesečno 1200 Din, kar ni niti za tajnika. Izraža mnenje, da pri vladi nekatere osebe namenoma nagajajo. Kredit se mora doseči, ker bi bili sicer primorani položiti mandate. Predlaga, naj se stavi vladi za to rok 14 dni. Lovšin izjavi, da treba delokrog zmanjšati in delati samo na pripravah za volitve in volitve izvesti. Za ta slučaj bi se tudi klub zasebnih nameščencev bolj intenzivno interesiral za dovolitev subvencije ali kredita. Na predlog Čelešnika se sklene strokovne organizacije obvestiti, da se vsled pomanjkanja sredstev ne morejo voditi nobena posredovanja. Pr volitvah v odseke je bilo izvoljenih v vsak odsek po 5 članov in sicer 2 od večine, ostali trije klubi pa po 1 zastopnika. Tajnikom Del. zbornice je bil soglasno izvoljen dr. Stanko Likar. Sprejet je bil predlog, da naj se izvedba zakona o zaščiti radnika za Slovenijo odloži do konca t. l. Seja je bila zaključena ob 17. uri.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrla vdova poštnega ravnatelja Marija Štrukelj.

V Črnomlju je umrla Josipina Lackner, vdova hotelirja in veleposestnika.

V Brežicah je umrla Marija Filipič.

V Mariboru je umrl visokošolec Fedor Rosina, sin odvetnika dr. Frana Rosine.

Nesreče in nezgode.

Alojziju Šuštarju, rudarju v Trbovljah, je pri delu odletel košček premoga v desno oko in mu je ranil.

Marija Kržišnik, dekla na Dobrovi pri Crnučah, se je pri pranju tako nesrečno spotaknila ob kamen, da si je pri padcu zlomila desno nogo.

Rudolf Hlebec, dveletni sin livarja, si je zataknil v nos fižol. Ker mu domači zdravnik ni mogel pomagati, so ga morali oddati v bolnico.

Štefanu Štruklju, rudarju v Kočevju, je v rovu kamen padel na levo nogo in mu jo strl.

Monterju Francu Ulagi je pri delu odletel kos železa v levo oko in mu je ranil.

Janez Dobnikar, posestnik iz Topola pri Medvodah, je peljal hlode v dolino. Na potu ga je neki hlod s tako silo pritisnil ob drevo, da mu je zmečkal desno nogo.

Tatvina v Klečah.

Posestniku Tekovcu so neznani tatovi ukradli za 20,000 kron blaga in dragocenosti.

Izpred sodišča.

Mariborska "Volksstimme" je svoječasno objavila razžaljiv članek o policiji. Odgovorni urednik Eržen je bil zato 21. marca od mariborskega okrajnega sodišča obsojen na 1000 kron globe.

Peter Zgaga

Zdravniki pravijo, da ni dobro skočiti iz postelje, takoj ko se zbudiš.

Posebno, če spiš poleg odprtega okna.

* * *

Zakon je dolga veriga, brez konca in kraja. Mož je pa v tej verigi najslabejši člen.

* * *

Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe, in tvoj upnik nikdar ne bo dobil denarja nazaj.

* * *

Papež se je zavzel za svetovni mir. Njegov tajnik je pisal vsem vladam sveta, naj se sporazumejo med seboj.

Papeževa beseda, božja beseda — so nas učili v šoli.

Reči bi moral samo: Mir!

In če bi nastal mir, bi si silno utrdil svoje stališče.

* * *

Newyorški New York American poroča:

Jugoslovanski kralj Aleksander je dospel tajno v Pariz ter bo tam ostal dva tedna.

Dne 1. junija se bo poročil z drugo hčerjo kralja Ferdinanda. Poroka se bo vršila v Parizu.

* * *

Toliko prahu ni dvignilo še nobeno ženitovanje na svetu kot ravno Aleksandrovo. Sedaj se vrši velika debata, če naj povabijo strica Hohenzollerna iz Doorna ali ne.

— To je domača zadeva — pravijo monarhisti — in žlahta mora biti skupaj.

* * *

Zadnjič se me je spomnil Majk Cegare z radovednim vprašanjem, kaj mu bom povedal za zadnji april.

On vedno zatrjuje, da ima žurnalistični biznez v mezincu.

Rad verjamem. V glavi ga ima.

* * *

Danes je prvi maj. Delavski praznik.

Ameriški delavci se ga deležni v polni meri. Kapitalisti so jim ta praznik neizmerno razširili. Industrija počiva. O, da bi bil delavnik — vzdihuje marsikdo.

Dokler bodo kapitalisti določevali delavcem praznike, bo slaba na svetu.

* * *

Neki zelo nervozen človek si je kupil avtomobil ter povabil nekega svojega prijatelja, naj ga spremlja na daljši poti. Ni trajalo dolgo in prišla sta na cesto, ki je bila polna vozov in ljudi.

Prijatelj je rekel: — Jimmy, tvoja mašina se je pričela tresti.

— Nikar se ne boj, — je odvrnil posestnik avtomobila. — To so moja kolena.

* * *

Če nam ne bo mirovna konferenca v Genovi prinesla miru, bo že vsaj pokazala, kje se bo vršila prihodnja vojna.

* * *

Iz Pariza poročajo:

Najnovejša plesna obleka sestoji iz belega pajčolana ter je vsa opremljena z malimi električnimi lučkami...

Na plesu ugasnejo vse luči.

Amerikanke so se jako zavzele za to modo. Z malo izpremembo, seveda. Za to so, da bi luči na plesu ugasnile ter da bi ne nosile lučic na sebi.

Jugoslovanska Katol. Jednota
Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki.
Predsednik: RUDOLF PERDAN, 935 S. 185th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 108 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 624 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:
Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:
MOHOR MLADIČ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Porotni odbor,
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 2912 Beacon Ave., Seattle, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalni odbor:
VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
PAULINE ERMENC, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSIP STEELE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spričevala naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Pismo iz Poljske.

Varšava, začetkom aprila.

Poljska je imela dve leti več vojne nego ostale države Evrope in do pred letom dni na vse strani nedoločene meje. Naravno je, da so vsled tega njene finance bile v težkem položaju. Mnogo se je pričakovalo od sedanjega finančnega ministra dr. Jurija Michalskega, in zdi se, da nade niso bile neupravičene. Pred kratkim je parlamentu predložil budžet ter ga obrazložil z obsežnim ekspozejem, ki je napravil na zbornici in na vso javnost jako ugoden utis. Konstatiralo se je, da "dinamika dohodkov znatno presega dinamiko izdatkov" oziroma da prvi rastejo mnogo hitreje nego drugi. "Horizont bodočnosti je jasen", pravi k temu "Kurjer Polski".

Cerkveno-kulturno bojno debato je v Sejmu (drž. zboru) izzval poslanec Čapinski. Stavil je nujni predlog o volitveni agitaciji klera, ki verske momente meša v volilno agitacijo; škofje so v svojem pastirskem listu pozivali vohlce, naj od kandidatov zahtevajo obvezo, da bodo glasovali proti civilnemu zakon. "Sploh ne računa kler", je rekel Čapinski, "z državnimi interesi, na pr. so na dan godu Načelnika države s prižnic govorili proti Pilsudskemu, neki duhovnik je pri tem načelnika države primerjal s komunisti. (Pilsudski je namreč izšel iz vrst socijalistov ter stoji s svojimi simpatijami bolj na levici). "Nočemo vlad sovjetskih niti rdečih niti cerkvenih", je govoril predlagatelj. Njegov predlog sicer ni bil sprejet, ali glavno je to, da se je ob tem v parlamentu sploh govorilo.

Nekaj ruskih caristov se je na Poljskem tajno vezalo z Nemci oziroma z Nemčijo. Poljska jih je pregnala iz države Gdansk, med njimi nekega — Herschelmana.

Poznanjsko, ki je bilo do prevrata del Pruske, je po združitvi s Poljsko ohranilo nekako avtonomijo ter dobilo svojega posebnega ministra, Wybickega, ki je imel svoj sedež v Poznanju, ne v Varšavi. Že lansko jesen je prišel ministrski predsednik Ponikevski s celim svojim kabinetom v Poznanj, da pripravi likvidacijo poznanjske avtonomije. In to se izvršuje končno te dni; dne 2. aprila je bil Ponikovski v Poznanju in likvidiral poznanjsko avtonomijo.

Bivša Gornja Šlezija, kolikor je je vsled plebiscita in nastopa Korfantyjevega pripadlo Poljski, se združi s Češinsko Šlezijo v eno, novo oblast ali vojvodstvo, kakor pravijo Poljaki. Za ministrskega delegata v tem vojvodstvu je določen dr. Koncewski, a ob strani bo imel "Načelni Narodni Svet", ki mu bo načeloval poslanec iz Gornje Šlezije Rymer.

Revščina kraljevskih rodbin.

Ko se je vrhovni zavezniški svet bavil z zadevo bivšega avstrijskega cesarja Karola, je ugotovil, da ima cesarica Zita samo na Madžarskem posestva v vrednosti 30 miljonov frankov. Na Dunaju so zaslepljeni monarhisti zbrali 3 miljone avstrijskih kron, da se je lahko odpeljal zdravnik-specialist v Funchal. Meščanski časopisi pa so v vseh državah pisali o tragiki habsburške rodovine in o njeni revščini.

ADVERTISEMENTS.

Rada bi izvedela za naslov mojega brata PETRA MEDVED in sestre ANE MIHELIČ, rojene Medved. Doma sta oba iz Podgore, fara Stari trg, okraj Črnomelj. Brat je bil v So. Range, Mich., sestra pa v Pueblo, Colo. Prosim, če kdo ve, da mi javi, ali naj se pa sama oglasita. — Mrs. Margareta Anžlovar (roj. Medved), 25 Wilson Avenue, Brooklyn, New York.
(1-3—5)

ŠTEDENJE KOT IZDATEK

Katero pot gre Vaš denar?

PRORAČUN VAŠIH PREJEMKOV IN IZDATKOV VAM BO POVEDAL TO V NAPREJ!

Prihraniti denar ni tako težavno, ako se ve na kateri način. Izkušnja je dokazala, da postane štedenje čisto lahko in umevno, ako se preračuna načrt za izdajo svojih dohodkov, brez ozira na to kako mali so, ali kako občutni so odbitki na istih.

Ako smo toraj dosegli stališče, pri katerem smatramo naše prihranke kot redno postavko naših izdatkov, s tem da položimo za prihranek določeni znesek na stran tako sigurno in skrbno kakor ga bi dolgovali mesarju namesto samemu sebi — potem je vprašanje rešeno.

DAJTE NAM PRILIKO RAZLOŽITI VAM NAČIN, KI BI BIL NAJBOLJ PRIMEREN VAŠIM POTREBAM.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street — — New York, N. Y.

Glavno zastopstvo
Jadranske Banke

Dr Ivan Tavčar:

VISOŠKA KRONIKA.

1695.

(Nadaljevanje.)

Opazil je, da sem pasel oči po visokem stolpu in po poslopjih, ki so kakor piščeta tiščala okrog stolpa. Dobrovoljno je pripomnil:

— Ti bi rad malo okrog sebe pogledal? Prav, prav! Prideš v leta, ko bo greh spredaj in zadaj silil v te; zatorej ti ne bo škodovalo, če ti danes pokažem, kako dobra zdravila imamo na loškem gradu proti vsakovrstni pregrehi. Ozdravljamo umore, uboje, tatvine in še vse drugo, o čemer sedaj ti niti še vedeti ne smeš.

Poiskal je svetilnico in težak ključ.

Nato me je vlekel k stopnicam, ki so vodile tik stolpa globoko pod zemljo. Tam je odprl železna vrata, pa sva dospela v klet, kamor ne prisije solnce podnevi in ne zvezda ponoči.

Prižgal je svetilnico, a tudi pri luči sem le s težavo prestavljal noge, ki so se mi tresle. Od obokov je kapljalo in vlekla je hladna sapa, dasi nisem vedel odkod.

— Tu sem prihajajo grešniki vseh grešnikov! — Pri teh besedah je ječar dvignil lesen pokrov. — Tu dol, — je nadaljeval ter kazal na nekak vodnjak, — spuščamo na smrt obsojene hudodelce. Bog te varuj, dečko, da mi ne prideš kdaj v roke! Po vrvi ga spustimo v ta prepad, potem pa mu je milostno dovoljeno, da si napravi prijetno gnezdo v tem lepem stanovanju, kakor ga žene volja. Mi smo vedno pravični sodniki! Leči sicer ne more in sesti tudi ne; pač pa ima popolno prostost, da se lehko postavlja sedaj na eno, sedaj na drugo nogo. Navadno se nabere spodaj tudi nekaj vode, da jetnik stoji v nji, kar pa je dobro, če sili človeku kri v glavo. Nekaj časa ga peremo, opranega pa izročimo pravici, da ga zaduši na Gavžniku — (loško morišče). Da, fant, mi delamo točno in zanesljivo!

Pokazal mi je še druge zapore, same ozke, temne luknje, v katere so metali jetnike kakor prašiče v svinjak. Ko je posvetil vanje, so pobegnile podgane in miši v stenske razpoke. V teh zaporih nisi mogel ne ležati in ne stati. Vsak je bil tako kratek, da se ni dalo iztegniti nog v njem. Le sključen si mogel spati, če si sploh mogel zaspati z glavo na mrzlem in trdem kamenu!

— Sedaj ti pa pokažem še posebno kamrico, — se je pobahal Mihol ter odprl vratica pri zadnjem zaporu.

Bila je to prazna, ali visoka čumnata, prav kakor v skalo vsekana. Na stropu sta tičala dva velika, železna obroča, spodaj v tlaku pa eden.

— Tu-sem, — je pripovedoval Mihol, — privlečejo hudodelce, kadar jih gospod glavar izprašuje med mukami. — Takoj je dostavil: — To pa nikakor ni moj posel, vse opravlja rabelj, ki ga navadno iz Ljubljane pokličejo in katerega še pogledam ne. Izpraševanja nočem gledati, četudi bi smel, ker ne gledam rad človeka, če sedi na španskem konju, če mu drobe prste ali noge v stiskalnici ali če visi v teh-le obročih. Fantiček, verjemi mi, če vtsiš v obročih na stropu, pri nogah te pa vlečejo z vrvjo, skozi spodnji obroč, da ti pričnejo udje pokati in kričati, to ni rajsko veselje!! — Vidiš torej, same dobre reči imamo, le preveč jih je. Močan želodec mora imeti, če naj jih človek vse prenese.

Nato je še pripovedoval:

— Zadnja, ki je visela na obročih, je bila Lucija Muhličeva iz Bukovščice. Bilo je pod mojim prednikom, ker sem se jaz takrat šele učil črevljariti. Delal aje grižo med ljudstvom in s hudičem je sklepala poroke. Grozovito je menda tulila, ko so jo natezali tu notri od obroča do obroča. Pri koncu so jo obesili in obešeno na grmadi sežgali. Mi smo namreč usmiljeni sodniki, ker bi jo bili smeli tudi živo sežgati.

Prišla sva mimo vratic. — Tu je čumnata, kjer je spravljeno orodje, katero se rabi, kadar izprašujemo grešnike med mukami. Ključ ima rabelj. Največ blaga je last visokih deželnih stanov; ti nam prijateljsko pomagajo, kadar nam kaj primanjka.

Ko sva stopila zopet na dvorišče, sem bil ves v potu. In tako globoko se mi je bilo vkopalo v dušo, kar se mi je bilo razkazalo, da mi je hotelo postati slabo. In vselej pozneje, ako me je hudič preganjal z izkušnjavo, da bi se lotil tujega imetja ali pa še celotujega življenja, me je spomin prestavil v zapore pod stolp na loškem gradu ter me obvaroval pregrehe in zločina!

— Poglejva še, — je dejal ječar, — kako stanujejo naši škofje! Se vsaj oddahneš, ker vem, da ti dela to, kar si ravnokar videl, težave v želodcu.

Sledil sem mu v grad. Visoki in premilostivi škof, kadar pride tu-sem, stanuje vse drugače, kakor mi na Visokem, ki smo revni in zadovoljni s tem, kar nam daje Bog od trenotka do trenotka. Loški škofje pa so visoki gospodje, in le pravično je, da jim je odkazano bivališče, ki je spodobno za božje namestnike, kar mi, ki kopljemo trdo polje, nismo.

Bilo bi tudi zelo nespametno, ker bi se v nas zanesla nečimurna ošabnost, ko vendar nimamo pravice, da bi bili ošabni!

Bilo je tam mnogo pozlačene oprave, dosti miz in mizic, stolov in stoličkov. Po stenah so visele podobe, ne samo svete, ker je škof itak zavarovan pred vsako izkušnjavo, in te podobe so tičale v okvirjih, ki so bili morda več vredni od kmetiške koče. Videl sem dalje prestol, kjer je sedel gospod škof, kadar je sprejemal cerkveno in posvetno gosposko. In še celo postelju sem videl, kjer je počival po dnevnem trudu. Bila je visoka in široka kakor šotori, ki so jih postavljali Izraelci v puščavi.

Bila je tu še majhna soba s tremi okni, pri katerih se je kazala streha nunskega samostana.

V tej sobici je tičalo ležišče, nad njim na zidu pa je bil načrtan križ, kar je spominjalo, da se je moralo tu zgoditi nekaj izrednega.

Mihol je snel klobuk z glave ter izpregovoril:

(Dalje prihodnjič.)

Poglavje o naši kulturi.

Pod tem naslovom piše "Kmečki list": Silno radi se bahamo s svojo slovensko kulturo. Nočemo sicer nikakor tajiti obstoja slovenske kulture ali bolje rečeno kulture slovenskega naroda. Nasprotno! Prav ponosni smo na to, kar je dosegel slovenski narod kljub sto-in stoletnemu tlačanstvu na kulturnem polju. Toda istočasno se zavedamo, da še vse polno stvari nismo dosegli in da je zato vsa naša kultura še nedovršena, vsled česar nimamo prav nobenega vzroka za prezgodnje veselje. V zadnjem času pa moramo celó konstatirati, da naša kultura pada in v dokaz tega nam ni treba navajati nazadovanja slovenske knjige, propadanja Mohorjeve družbe, prostaške pisave nekaterih slov. listov, temveč samo nekaj primerov iz življenja, ki govoré prepričevalno. In še te primere iz življenja bomo omejili na najmanjšo mero, prezrli pri tem vse obupnožalostne slike, ki so jih pokazale razprave pri porotnih sodiščih, prezrli ono včasih naravnost živinsko tulenje nabornikov, prezrli ono svetovnoslavno pridušanje Slovencev ter opisali samo tri dogodke, ki so se pripetili na dan sv. Jožefa. — Na progi iz Kranja v Ljubljano se je prigodilo v večernem vlaku v drugem razredu, kamor zahajajo takozvani boljši ljudje, naslopno: Pijanec, ki mu pravijo drugače gospod in ki bi bil smrtno razžaljen, če se ga ne bi nagovorilo z gospodom, je segel v žep, potegnil iz njega listnico, pogledal v njo ter rekel nato glasno: "Še imamo!" Pri tem je razbil šipo. V vlaku sta bila navzoča dva železniška uradnika, ki sta zahtevala od sprevodnika, da naloži pijancu dvakratno globo. Sprevodnik je zahtevano tudi storil in pijanec je plačal 106 dinarjev. Vprašamo, ali je to kakšna kazen za takega človeka, ki je slabši od živine? — V istem vlaku je bila pijanka, ki ji sicer pravijo milostljiva gospa. Bila je tako nadelana, da ji je postalo slabo in da je onesnažila stopnice. Sprevodnik ji je zaračunil nato najvišjo mogočo globo v znesku 25 dinarjev. Toda "milostiva pijanka" se je zasmejala ter plačala 50 dinarjev. Ali se more trpeti take kazni, iz katerih se ljudje norčujejo? — Isti večer se je pripetil na Dolenjskem ta-le dogodek: Sprevodnik je zahteval od nekega potnika karto. "Jo nimam", se je odrezal junaški pijanec, ki je plačal nato dvojno pristojbino in kazen 10 dinarjev. Ko je pa plačal pijanec zahtevano, pa je potegnil zmagonosno iz žepa karto, ki jo je nalašč iz pijanske razposajenosti zatajil. In nato se je zadrl vriskajoče: "Sedaj lahko razgrajam kakorkoli, zakaj plačal sem dve vožnji." Toda delal je račun brez krčmarja, kajti na Orehovi vasi ga je potegnil orožnik iz vagona. Razgrajač in zabiti bahač je prespal nato noč na orožniški postaji, čeprav je plačal trikrat vožnjo. — In če ste bili na ljubljanskem kolodvoru, ko so se vračali domov pijani izletniki in pijane izletnice, potem ste morali biti upravičeno v dvomu, ali imate pred seboj ljudi ali planinske kozle. (Planinski kozli naj nam oprosté da jih primerjamo z nedeljskimi izletniki.) Na vse to divjanje pa slišimo slavospeve o slovenski kulturi in požiramo prezirljive, toda resnične sodbe tujcev o nas Slovencih. In nihče se ne gane, samo slavno društvo za nravni prerod naroda pokašljuje sramežljivo ter hoče s papirnatimi resolucijami ubiti zlo, ki se stare samo z močno roko. Toda Bog obvaruj, da bi prijel kdo z močno roko gosposkega pijanca. Bog ne daj, da bi zabranil pijancem sploh vstop v vagone, da bi bile varne obleke potnikov pred njih izbruhom navdušenja in da se ne bi sramovali pred vsem svetom. Takoj bi vse naše slavno časopisje, ki pada od dne do dne nižje, zagodlo ono lajno o centralizmu in balkanizmu ter zapelo svojo pesem o podjarmljeni Sloveniji. Napram sebi pa bi bili še naprej popustljivi, bi hinavsko zamolčevali vse lastne napake ter proslavljali sebe na račun žalibože obstoječih napak bratov. V interesu slovenske kulture in naše časti je, da se to hinavsko laž brezobzirno in kruto zatre. Ravno tako pa moramo postati brezobzirni tudi napram vsem, ki se ponašajo na način, ki je nevreden svobodnega državljana. Takih ljudi pa je seveda v Sloveniji vse polno. Postopati bi se moralo na način, kakor je svetoval nek naš ugledni tovariš. Na vseh postajah bi morali paziti orožniki na pijance in nobenemu ne bi smeli dovoliti vstopa v vlak. Šele drugi dan naj bi odvedli nato vse v živinskih vagonih v Ljubljano, da bi bili postavljeni na sramotni oder tako vsi, ki zabavljajo čez državo in pri tem tako žró, da bi se sramovala celó živina. In kakor s pijanci, tako naj bi se postopalo z lenuhi in zabavljači in na prav tako energičen način s hujskači in špekulanti. Čast slovenskega imena to zahteva, življenski interes našega naroda je to! Vsi sentimentalni nravni preroditelji naroda, vsi politični koristolovci in vsi lahkoživi, moralno propadli ljudje pa naj kričé kakorkoli, njih krik bo brezuspešen, zakaj pošteni ljudje bodo odobravali vse te trde odredbe. Toda zavedajmo se, da je predpogoj za izpolnitev takih stvari disciplina v državi in disciplina v vojski, zavedajmo se, da moramo zato delati za red v državi! Mi pravimo, da, ker je izhodišče za napredek slovenske kulture red, se mora le-ta uveljaviti za vsako ceno. Hujskači brez kulture pa naj potem brez cene nadaljujejo svoje bahanje o slovenski kulturi! Kdor je v resnici za kulturo, bo podpiral naše besede, kdor je pa licemerec, pa bo udaril po nas. Ampak take udarce bomo prenesli brez vsega!

Originalni način samomora.

Iz Pariza poročajo: — Dolgi seriji takozvanih zločinov iz strasti tekom preteklih par mesecev je sedaj sledila manija izvanrednih oblik samomora. Zadnji in najbolj originalni način samomora se je izvršil ta teden, ko se je poslužil neki bogat farmer, ki je trpel na slabi prebavi, dinamita, da raz streli svoje možgane.

Posrečilo se mu je, dobiti majhen zavoj eksplozivne snovi, o kateri je izjavil, da jo namerava uporabiti pri odstranitvi par štorov. Ta dinamit je položil na svojo glavo pod cilindrom, katerega je nosil pri svoji poroki pred štiridesetimi leti, nakar je udaril po klobuku s težkim kladivom. Strašni pok je spravil na lice mesta sosede, ki so pronašli, da je bila glava moža raztrgana na kosce.

Neka deklica iz Lorenske, ki je postala otožna vsled nesrečne ljubezni, je prepotovala dvesto kilometrov v namenu, da skoči s stolpa katedrale v Strassburgu. Bil je to po petdesetih letih prvi slučaj te vrste.

Najbolj originalna ideja pa je bila ona nekega osemnajst let starega mladeniča, ki si je pritrdil pod tovorniški voz sedež, dočim je vozil vlak z največjo naglico. Njegov poskus pa se je izjalovil, kajti mesto da bi ga zmečkala kolesa, je bil le težko poškodovan, kajti odtrgana mu je bila ena noga in zdrobljena ena roka. Glasi se, da bo najbrž okreval.

Cena draguljev raste.

Iz Pariza poročajo: — Dočim je ostali svet pripravljen investirati del svojega bogastva v draguljih, ker se boji nevarnega padanja in dviganja denarnih vrednosti ne velja to glede ruskih beguncev, kojih želja obstoji v tem, da ipremene svoje dragulje v gotov denar, s katerim si nato kupijo obleko in živila. To dejstvo pa je povzročilo tukaj eno najbolj čudnih kriz, kar se jih je pojavilo po vojni, in ta kriza obstaja v tem, da so poskočile cene draguljev vsake vrste in sicer radi neprestanega tekmovanja med kupci.

Soglasno z enim najbolj znanih evropskih izvedencev, so Rusi, — vključno boljševike in neboljševike, — vrgli na pariški trg izza vojne draguljev v vrednosti več kot tisoč milijonov frankov, in to kljub dejstvu, da so bile blagajne trgovcev in prekupcev z dragulji že itak polne dragocenih kamenov, po katerih je bilo le najhno povpraševanje tekom štirih let vojne.

To razkladanje draguljev je prišlo v dveh ločenih valih. Prvi val je obstajal iz preostankov bogastev ruskih plemenitašev in članov srednjih razredov, katerim se je posrečilo pobegniti iz Rusije, ko se je boljševiška nevarnost prvikrat pojavila. Kakorhitro so izprevideli, da ni njih ruski denar vreden papirja, na katerem je natiskan, so pričeli prodajati svoje dragulje. Izprva so se iznebili le par prstanov, a pozneje so pričeli prodajati najbolj izbrani družinski nakit starodavnih ruskih družin.

Vsled čudnega obrata usode so našli, da so pariški trgovci pripravljeni ponuditi jim več kot so kedaj sanjali, da bodo mogli dobiti za svoje dragulje. Neki dobro znani ruski princ je dobil tri in pol milijone frankov za verižico z smaragdov, zapestnico in tiaro, kar vse ni stalo družino več kot dvestotisoč frankov. En sam smaragd iz zbirke carja, katerega se je cenilo pred vojno na 2500 frankov per karat, je kupil neki trgovec z dragulji na Rue de la Paix za 80.000 frankov za karat.

Neki dobro znan vojvoda, ki je danes splošno znan zaradi tarnanj, da znašajo njegovi dohodki le pol milijona frankov na leto, je pobegnil iz Rusije z zbirko draguljev, katero je prodal za 10 milijonov frankov. Res pa je, da je imel ta vojvoda v časih, ko so bile njegove blagajne polne ruskih carskih bankovcev, navado porabiti, ali bolše rečeno, zapraviti po dvanajst milijonov frankov na leto.

Drugi val prodajanja in razpečavanja draguljev pa so započeli in vprizorili boljševiki sami, izprva potom majhnih trgovcev kot posredovalcev, a pozneje potom velikih mednarodnih bankirjev ter odposlancev, ki so delovali skozi boljševiški glavni stan v Revalu.

Neki švedski finančnik je pred kratkim ponudil visoko komisijo nekemu francoskemu izvedencu glede draguljev, po imenu Rosenthalu, če bi se lotil naloge, da razpača za več sto milijonov vrednosti ruskih dragih kamenov, katere so zaplenili boljševiki. Rosenthal je to ponudbo odklonil a bi jo prav tako lahko sprejel, kajti reka draguljev ni prenehala teči in cene niso trpele kljub velikanskim zalogam, ki so se nabrale.

Tekom zadnjih mesecev so pričeli prihajati semkaj dragulji plemenitaških družin, ki so izgubile svoj prejšnji oficijelni sijaj. Zadnja prodaja, zaznamavona na mednarodnem trgu, je ona draguljev pokojnega Karla Habsburškega, ki je prinesla trideset milijonov frankov.

Turisti pridno posečajo Anglijo.

Iz Londona poročajo: — Vprašanje: — Koliko je to v dolarjih? — obljublja obrniti na tisoče Amerikancev v tekočem letu proti Angliji in sicer prvikrat izza vojne, — soglasno s poročili parobrodnih družb in hotelov. Amerikanci, tako izjavljajo hotelirji, spoznavajo sedaj, da stane sicer dvojna soba s kopalnico v Parizu 150 frankov in da stane ista stvar v Londonu tri gvineje, da pa predstavljati obe svoti približno 15 dolarjev. Ker je položaj glede nočnega življenja ter veselosti v Londonu bolj ugoden in ker je potovanje po angleških otokih bolj prijetno, bo prišlo na tisoče Amerikancev, ki so se lansko leto izkreali v Cherbourgu ali Havru, letos v Plymouth ali pa v Southampton.

Obilnejše prihajanje turistov v Anglijo je bilo že opaziti tekom zadnjih par prihodov velikih parnikov kot so Aquitania, Olympic in Mauretania. White Star črta bo sredi maja stavila v službo parnik Majestic in Cunard črta bo sledila par dni pozneje z Berengarijo, prejšnjim Imperatorjem, vsled česar bosta imeli ti dve veliki družbi v službi po tri "kapitalne" parnike, da nekoliko olajšata ostro tekmovanje z George Washingtonom, Americo in drugimi velikimi parniki.

Cene v restavracijah so se znižale v zadnjem času. Savoy hotel servira večerjo po gledišču, ki vključuje vse slavne delikatese, od ruskega kaviarja, pa do strasburške paštete in gosjih jeter. — Vse to stane $2.50 in človek pleše lahko poleg tega ob zvokih ene najboljših kapel v Londonu.

V gledišču je dobiti sedeže v paketu za dva in pol dolarja, to je za ceno, ki je prevladovala v New Yorku pred vojno.

Romanovci tožijo nemško vlado.

Iz Berlina poročajo: — Zastopniki rodbine Romanovcev so vložili tožbo v nemških sodiščih proti sklepu nemške vlade, da izroči staro poslopje ruskega poslaništva Unter den Linden boljševikom. Glasi se, dt je bila ta hiša osebna last Romanovcev in da jo je vsled tega še sedaj smatrati za osebno lastnino te družine.

Zastopniki ruske pravoslavne občine v Berlinu so protestirali proti temu, da bi se dalo to poslopje boljševikom, trdeč, da opravlja jo nekateri prejšnji člani ruske pravoslavne cerkve, prideljeni poslaništvu, še vedno službo božjo v tem poslopju.

Ta protest zastopnikov Romanovcev pa najbrž ne bo dosti zalegel, kajti časi so se izpremenili in čeprav je bilo poslopje mogoče res privatna last carja, je bilo v njem vendar nameščeno zastopništvo ruske države in vlade, ki se pa nahaja sedaj v rokah sovjetov.

Radi dvoženstva obsojen.

Anton Frečič, okr. cestar v Murski Soboti, se je prvič oženil leta 1910. Za časa vojne se je poročil v Rusiji drugič, čeprav je vedel, da mu prva žena še živi.

"111" cigarete

Dobro! 10¢

Kupi te cigarete in prihrani denar.

Stvar je prišla na dan, ko je zahteval za drugo ženo draginjsko doklado. Dobil je 2 meseca ječe.

POZDRAV

Predno gremo na ladjo "Aquitanijo", katera vozi proti stari domovini, pozdravimo še enkrat vse sorodnike in prijatelje v La Salle, Ill., posebno še mojega brata Ant. Klanšeka v East Moline, Ill., mojo sestro Terezijo Martinčič in njenega moža ter njuno hčerko Rozo v East Worcester, N. Y., kakor tudi brata Vincenca Klanšek in njegovo družino v La Salle, Ill. Vsi podpisani pozdravljamo svoje prijatelje in znance. Z Bogom! — Jožef Klanšek, Radeče pri Zidanem mostu; Jožef Starič, Mirna peč pri Novem mestu; Jožef Golobič, Kandija pri Novem mestu.

O POTOVANJU.

Za potovanje spomladi, poleti in začetkom jeseni je drugi razred na prekoceanskih parnikih že več mesecev naprej razprodan. Že sedaj je težko dobiti prostore drugega razreda za junij in druge mesece. Le malo prostorov je še na razpolago. Kdor bi tedaj hotel potovati prihodnje mesece v drugem razredu, naj nam takoj naznani, da mu preskrbimo prostor.

Frank Sakser State Bank.

Pozor potniki!

Izletniški parnik **'BELVEDERE'** (Cosulich Line) odpluje iz New Yorka v Trst dne 14 junija, ter bo **spremljal naše potnike naš zastopnik skozi do Ljubljane oziroma do Zagreba,** ter bo skrbel, da bodo vsi naši potniki kolikor mogoče udobno nastanjeni in postreženi, da bodo sami za se v posebnem oddelku in ako mogoče, da bodo imeli tudi posebno hrano itd. Tudi radi prtljage bo vse preskrbljeno, tako da potniki ne bodo imeli nikakih sitnosti in skrbi na celem potovanju do Ljubljane, oziroma do Zagreba; ako se bo prijavilo zadostno število naših potnikov, jih bo pričakal v Trstu poseben vlak, da se bodo potniki takoj lahko odpeljali naprej v Ljubljano, oziroma kamor bo kdo namenjen. Cena za tretji razred do Trst je $90.00 in $5.00 vojni davek; vožnja tja in nazaj za nedržavljane je $201.50, državljani plačajo pa $8.00 manj; otroci do enega leta prosti, do petega leta plačajo četrtino in $1.00 vojnega davka, do desetega leta pa polovico in $3.00 vojnega davka. Vožnja drugi razred stane $150. do Trsta; za tja in nazaj stane drugi razred za nedržavljane $300. za državljane $8.00 manj.

Parnik "Belvedere" vozi do Trsta približno od 18 do 20 dni, odvisno od vremena in kolikor se na potu vstavi.

Kdor želi natančnejša pojasnila ali kdor se odloči potovati s tem izletniškim parnikom, naj se takoj prijavi in pošlje aro.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York.

Kje je JOSIP FRANČIK? Jaz bi rad seznal vse podrobnosti radi moje zavarovalnine. Prosim rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se mi pa sam oglasi. — Jos. Mauser, Colorado State Hospital, Pueblo, Colo. (29-4—1-5)

Zastopniki

Zastopniki "Glas Naroda" kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za dennik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je:
Za celo leto $6.00; za pol leta $3.00; za štiri mesece $2.00; za četrt leta $1.50.

San Francisco, Cal.: Jakob Lausin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, John Germ, in Frank Janesh.
Salida, Colo.: Louis Costello.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Aurora, Ill.: J. Verbič.
Chicago, Ill.: Joseph Blish in Jos Bevčič.
Joliet, Ill.: Fr. Bambič, John Zaletel.
La Salle, Ill., Jos. Spelich.
Iascoutah, Ill.: Frank Augustin.
North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math Ogrin.
Springfield, Ill.: Mattja Barborich.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek.
Franklin, Kans. in okolico: John Repovš.
Kitzmiller, Md.: Fr. Vodopivec.
Chisholm, Minn.: Frank Govže.
Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Eveleth, Minn.: Louis Govže.
Gilbert, Minn.: Louis Vesel.
Hibbing, Minn.: John Povše.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian
East Helena, Mont.: Fr. Hrella.
Klein, Mont.: Gregor Zobec.
Gowanda, N. Y.: Karl Sternisha.
Little Falls, N. Y.: Frank Masle.
Barberton, O.: A. Okolish.
Cleveland, O.: Janko Pleško, Jakob Resnik in Chas. Karlinger.
Collinwood, O.: Math Slapnik.
Lorain, O.: Louis Balant in J. Kumše.
Niles, O.: Frank Kogovšek.
Youngstown, O.: Anton Kikelj.
Ambridge, Pa.: Frank Jakše.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Broughton, Pa.: Anton Ipavec.
Burdine, Pa.: John Demshar.
Conemaugh, Pa.: J. Brezovec in Vid Rovanšek.
Claridge, Pa.: Anton Kozoglav in A. Jerina.
Dunlo, Pa.: Atnon Osbaben.
Export, Pa.: Louis Supančič.
Forest City, Pa.: Math Kanlo.
Farrell, Pa.: Jerry Okorn.
Imperial, Pa.: Valentin Peternel.
Greensburg, Pa.: Frank Novak.
Irwin, Pa.: Mike Pavšek.
Johnstown, Pa.: John Polanc.
Luzerne, Pa.: Anton Osolnik.
Moydell, Pa.: Anton Malovrh.
Mznor, Pa.: Frank Demshar.
Moon Run, Pa.: Frank Maček, Frank Podmiršek.
Pittsburgh, Pa.: U. Jakobich, Z. Jakshe, Vrac. Arh in Ig. Magister.
Ralphton, Pa.: Martin Koroshetz.
Reading, Pa.: J. Pezdirc.
Rockwood, Pa.: A. Hochevar.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa. in okolico: Frank Schifrer.
West Newton, Pa.: Joseph Jovan.
White Valley, Pa.: Jurij Previč.
Willock, Pa.: J. Peternel.
Coketon, W. Va.: Frank Kocian.
Milwaukee, Wis.: Jos. Tratnik.
Sheboygan, Wis.: H. Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.: Louis Tauchar in A. Justin.

Poleg gori navedenih so pooblaščeni pobirati naročnino tudi vsi tajniki J. S. K. J.

Požigalec.

FRANCOSKI DETEKTIVSKI ROMAN.

Spisal Emile Gaboriau,

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

101 (Nadaljevanje.)

— Da, jaz sem tukaj, — je odvrnil. — Ti si presenečena, kaj ne? Rekla si sama sebi: — On je v ječi, pod ključem. Jaz lahko mirno spim. Nobenega dokaza ni mogoče najti. On ne bo govoril. Jaz sem izvršila zločin, a on bo kaznovan zanj. On je nedolžen, a izgubljen. — Ti si domnevala, da je vse uravnano. Vidiš sedaj, da še ni. Tukaj sem.

Izraz neizmerne groze se je pojavil na lepem licu grofice. Rekla je:

— To je strašno.

— V resnici strašno.

— Morilec! Požigalec!

Žak se je pričel smejati, z onim prisiljenim, rezkim in strašnim smejanjem.

— In ti, — je rekel, — ti me imenuješ tako?

Le z največjim naporom se je vrnila grofici njena običajna energija.

— Da, — je odvrnila. — Ti ne moreš zanikati pred menoj svojega zločina. Jaz poznam motive, o katerih se sodnikom niti ne sanja. Ti si mislil, da bom izvedla svoje pretnje ter se prestrašil. Ko sem te zapustila s tako naglico, si mislil: — Vse je izgubljeno. Obvestila bo svojega moža. Nato pa si zanetil požar, da privabiš mojega moža iz hiše, ti požigalec. Nato pa si streljal na mojega moža, ti morilec.

On se je še vedno smejal.

— In to je tvoj načrt? — jo je prekinil. — Kdo bi vrjel v tako abotno povest? Najina pisma so bila sežgana. Če zanikaš ti, da si bila moja ljubica, zanikam tudi jaz lahko, da sem bil tvoj ljubimec. In razventega, ali bi napravilo razkritje meni kako škodo? Ti veš zelo dobro, da ne. Ti se popolnoma dobro zavedaš, da dviguje ista stvar, ki onečasti žensko, možkega v očeh sveta. Kar pa se tiče tega, da bi se jaz bal grofa Klodijez, je dobro znano, da se ne bojim nikogar. Ob času, ko sva skrivala svojo ljubezen v Vinski cesti, ob onem času bi se mogoče bal tvojega moža. Lahko bi bil naju presenetil tam, s postavo v eni roki ter revolverjem v drugi ter se poslužil one bedaste in divje postave, ki dela moža sodnikom svoje lastne zadeve in izvršiteljem obsodbe, katero proglasi sam. Pa pustimo na strani slučaj, da bi bil presenečen pri dejanju ki dovoljuje možu, da uniori drugega kot pa ,ter se vprašajmo, če bi se ne branil? Kaj sem se brigal jaz za tvoje pretnje ali njegovo sovraštvo?

Te besede je izgovoril popolnoma mirno ter z onim mrzlim, presunljivim glasom, ki reže kot meč in z odločnostjo, ki prodre v globino duše. Grofica je pričela omahovati ter zajecala.

— Kdo bi si mogel misliti kaj takega? Ali je to mogoče?

Naenkrat pa je dvignila glavo ter rekla:

— Zapušča me pamet. Če si nedolžen, kdo potem pa je kriv?

Žak jo je prijel za obe roki, ju stisnil krčevito, se sklonil proti njej ter ji siknil v uho:

— Ti, nesrečno bitje, ti!

Nato pa jo je pahnil od sebe s tako silo, da je priletela na stol ter nadaljeval:

— Ti, ki si hotela postati vdova, da tem potom preprečiš meni uničenje verig, v katere si me ukovala. Na najinem zadnjem sestanku ,ko sem domneval, da te je zdrobila žalost in ko so me premagale tvoje hinavske solze, sem bil tako slab in tako bedast, da sem ti rekel, da se hočem poročiti z Dionizijo le radirega, ker nisi ti prosta. Tedaj pa si vzkliknilo: — Moj Bog, kako srečna sem, da mi ni prišla ta misel že preje! — Kakšna ideja je bila to, Genovefa? Pojdi, odgovori mi in priznaj, da si idejo kmalu potem, ko ti je prišla, tudi izvršila.

Nato pa je ponovil s kruto ironijo besede, katere je bila grofica izgovorila malo poprej:

— Če si nedolžna, kdo potem more biti kriv?

Vsa iz sebe je skočila s svojega stolja, vrgla na Žaka enega onih pogledov, ki prodrejo prav v globine naše duše ter vprašala:

— Ali je res mogoče, da nisi ti izvršil tega groznega zločina?

On je skomignil z rameni.

— Potem, — je ponovila, — ali more biti res, da misliš, da sem jaz izvršila ta zločin?

— Mogoče si le dala povelje, naj se ga izvrši.

Z divjo kretnjo je dvignila svoji roki proti nebu ter vzkliknila s pretresljivim glasom:

— Moj Bog! Moj Bog! On veruje to, v resnici veruje!

Nato je sledil velik molk, strašen molk, kot sledi v naravi blisku in gromu.

Stoječa si lice v lice sta se ozirala Žak in grofica Klodijez drug v drugega kot dva blazna, kajti čutila sta, da je končno napočila usodepolna ura v njih življenju.

Nikakih pojasnil ni bilo treba več. To razkritje pa je bilo tako strašno, da nista vedela, kaj naj počneta.

— Kj je treba storiti? — je vprašala grofica.

— Govoriti resnico, — je odvrnil Žak.

— Kakšno resnico?

— Da sem bil jaz tvoj ljubimec; da sem prišel v Valpinson vsled dogovora s tebej, da sem rabil patrono, katero so našli tam, za to, da sem napravil ogenj in da sem si zamazal roki pri tem, ko sem držal napol obžgana pisma.

— Nikdar, — je rekla grofica odločno.

Žaka se je pordečilo lice, ko je rekel s povdarkom neusmiljene strogosti:

— To se bo izjavilo. Jaz hočem imeti in zgodilo se bo.

Grofica je postala besna.

— Nikdar, — je vzkliknila, — nikdar.

Z mrzlično naglico pa je dostavila:

— Ali ne uvidiš, da ni mogoče povedati resnice? Nikdar bi ne vrjeli v najino nedolžnost. Vedno bi naju smatrali kot sokrivca.

— Nič bati se. Jaz nočem še umreti.

— Reci, da nočeš umreti sam.

— Naj bo tako.

— Če bi priznala slehrno stvar, bi s tem ne rešila tebe, a prav gotovo uničila mene. Ali bi bila usoda manj kruta za tebe, če bi bili dve žrtvi mesto ene?

Prekinil jo je s pretečo kretnjo ter vzkliknil:

— Ali si še vedno ista? Jaz se potapljam in ona kalkulira, se pogaja. In ona mi je rekla, da me je ljubila.

— Žak, — ga je prekinila grofica.

Stopila je bližje k njemu ter rekla:

— Jaz da barantam in kalkuliram? Poslušaj. Dan, res je. Cenila sem svoj sloves kot poštena ženska višje, tisočkrat višje kot pa svoje življenje. Bolj kot svoje življenje in svoj sloves pa sem cenila tebe. Praviš, da se potaplaš. Dobro, potem zbeživa. Ena beseda od tebe in zapustila bom vse, — čast, domovino, družino, moža in otroke. Reci eno besedo in sledila ti bom, ne da bi obrnila glavo, brez obžalovanja ali kesa.

Celo njeno telo se je treslo, od glave do nog. Njene prsi so se burno dvigale in padale in njene oči so blestele v neznosnem ognju.

Z glasom, ki se je tresel od strasti ter bil sedaj sladak in nežen kot dih pomladi in sedaj globok in sonoren kot zvon, je nadaljevala:

(Dalje prihodnjič.)

Tableau.

Vladimir Azov.

Ivanov, učitelj na obeh N-skih gimnazijih, moškem in ženskem, je trepetal pred razjarjenim okrajnim šolskim nadzornikom kakor listič na travi.

— To je nedostojnost! — je kričal nadzornik. — Zanikarnost! Sprejemate državno plačo in delati revolučno propagando! To je gnusno, velecenjeni gospod! Bog vam je podelil talent, dar govora. In kako ste porabljali ta dar? — Zlorabljali ste svoje učne ure za politične pamflete! Pod praporom vede ste začeli raznašati revolučni kontraband! . . . A kam? Kam ž njim, prosim? V razum nezrelih dečkov, v glave glupih deklic. . . Pod pretvezo, da učite in vzgajate mladino, se bavite z moralnim pohujšanjem naraščaja. . .

— Va - va - va - vaša, — je hotel reči Ivanov.

— Molčite, kadar jaz govorim! je prerušil pedagogov zagovor okrajni šolski nadzornik. — S tribune gosudarstvene dume se mi meče v obraz očitanje, da vzgajam v svojem okraju revolucijonarce! In kdo se bavi s tem? Vi — vzgojitelji mladine! Vi, gojitelji vede! Veda! . . . Na svojih zborovanjih kričite o vedi, toda pri poučevanju pripravljate revolucijo!

Va-va-va. . . — je začel zopet Ivanov.

— Molčite! — ga je zopet prekinil šolski nardzornik. — Zamislovski ve, kaj govori; Zamislovskij bi o vas ne govoril s tribune gosudarstvene dume, če bi ne imel v rokah dejstev in dokazov. Pridigali ste revolucijo v svojih urah, o tem ni nikakega dvoma več. . .

— Va-va-va. . . — je dejal zopet Ivanov.

— Molčite! — je vpil nadzornik. — Ne izgovarjajte se! Ne zatekajte se k nikakim zavijanjem! Vem prav dobro, da niste imeli morda s katedre revolučne govoranee: sicer bi bil že davno vedel, tudi brez pomoči Zamislovskega, kakšna ptičica ste. Toda vi ste se vedli še slabše. Vi ste vbijali mladini revolučne ideje že s samo svojo učno metodo. Zavijali ste revolucijo v ovitek čiste vede, kakor daje lekarnik grenki kinin v oblatih. In te strupene pilulke ste dajali požirati mladini. Taki revolucijonarji, kakršni ste vi, so pravzaprav tisočkrat opasnejši, nego vsi ti kričači iz ulice ali iz bazarjev. Ti vsaj nikogar ne zavajajo v zmoto in nikogar ne sleparijo. Toda vi ste jih sleparili! Vi ste rekali: pridite k meni, in jaz vas razsvetlim s spoznanjem, — privedem vaš razum k raz voju, pomorem ustvariti vaš intelekt! In na mestu tega ste zastrupljali dušo in razum sebi zaupanih dijakov, ki so iztezali k vam svoje glave za spoznanjem, kakor dviga cvetek svojo glavico k nebu, hrepeneč po zlatem solnčnem žarku. . . Vi ste lagali, velecenjeni gospod! . . .

— Va-va-va. . . — je poskušal zopet Ivanov izpregovoriti.

— Molčite! — Seveda ste lagali. . . O, mogoče, da znate izborno svoj predmet, ki ga poučujete. . . o, gotovo ga znamenito obvladujete. . . gotovo znate govoriti krasno, vroče, dovtipno, duhovito. . . vaši dijaki in dijakinje vas brzčas poslušajo z zatajevanim dihom. To je vse mogoče, o tem nočem in nimam namena prav ničdvomiti. . . Ali tem huje. . . tem huje, vam pravim, velecenjeni gospod! Sleparili ste in sleparite vse: i vedo, ki ji imate služiti, i svoje poslušalce, ki ste jih s posredovanjem vede pripravili k revoluciji, i nas, svoje predpostavljene, ki smo tu. . .

— Va-va-va. . . — je spravil iz sebe Ivanov.

— Molčite! Zdaj se pogovorimo z vami kar na kratko, velecenjeni gospod! Po govoru Zamislovskega v dumi, ki je na vas pokazal kakor na enega najtipičnejših sejalcev revolucije, ki zakriva svoje rovarenje z masko čiste vede, po vsem tem vam, velecenjeni gospod, ne preostaja nič drugega, nego da nemudoma vložite prošnjo za vpokojitev. Pojdite v kak zasebni zavod! Vi Cicerin, vi Demosten! Tam vas sprejmo brezdvomno z odprtim naročjem! Toda mi tukaj, velecenjeni gospod, mi tukaj ne potrebujemo učiteljev, ki zamenjujejo vedo z orožjem politične propagande in svoje predavanje na katedri izpreminjajo v požigalske besede, naperjene proti državi, vladi in veri. . . Kaj pa pravzaprav učite, gospod Ivanov? —

— Va-va-vaše prevoshoditelj stvo. . . ijjaaaz unučččiim Illepopiiiisje, va-vaše preevooshoodiiiiteljstvo. . .

Razpoterosti

Nemške priprave na svetovno vojno.

"Temps" priobčuje nadaljne dokumente iz arhivov bavarske vlade. Med temi so trije važni dokumenti ministra Lenchenfelda. Prvi dokument, datiran 2. julija 1914, vsebuje Delbruckovo navodilo berlinskemu županu glede mestne aprovizacije za vsak slučaj. Nemčija zbira kolikor mogoče največje množine žita za aprovizacijo krajev, kjer bi se koncentriralo vojaštvo in za trdnjave. Delbruck je prosil zvezne države, naj se ogibljejo vsega, kar bi moglo v inozemstvu povročiti sum, da hoče Nemčija izzvati vojno. 31. julija 1914 je Lenchenfeld brzojavil, da ni nobenega dvoma o negativnem odgovoru Rusije, ki je bila pozvana, naj demobilizira v 12 urah, kakor tudi o negativnem odgovoru Francije, ki naj bi v 18 urah odgovorila, ako ostane nevtralna. Tretji dokument pa vsebuje telefonski pogovor o nemški mobilizaciji najkasneje v soboto, 1. avgusta 1914.

Bolgarska delegacija za Genovo.

Bolgarska delegacija za genovsko konferenco je sestavljena takole: Ministski predsednik Stambulijski, predsednik, člani: Turlakov, finančni minister Stojanov, ravnatelj državnih dolgov in Popov, ravnatelj državnega statističnega urada. Delegaciji so pridelјeni: Todorov, poslanik v Belgradu, Radev, poslanik v Rimu in Stančev, poslanik v Londonu.

Landrujevi otroci hočejo spremeniti svoje ime.

Pariški uradni list priobčuje prošnjo Landrujevih otrok za spremembo imena. Kakor znano, je dosegla morilčeva žena že med procesom razporoko. Ladru je imel štiri otroke, dva sina in dve hčere. Ena hči je poročena, ostali trije otroci pa so sedaj prosili za spremembo svojega imena.

Mednarodni kongres za domačo vzgojo

se je vršil v Parizu od 18. do 22. aprila. Tak kongres je bil leta 1918 v Freyburgu in leta 1913 v Grandu. Uspeh je bil velik. Vojna je izpremenila splošne življenske razmere temeljito in povišala potrebo, da se pripravljajo dekleta za bodoče naloge hišne gospodinje s toliko večjo skrbnostjo.

Jedilni vozovi na železnicah

so v prometu že nad 50 let. Inž. Pullman, znani ameriški železniški kralj, je prišel tudi na misel priklopitve jedilnih voz k brzovlakom. Ljubljanski list "Jutro" dostavlja k temu: Pri nas so jedilni vozovi še danes velika redkost in tudi sicer za komoditeto (udobnost), ki si jo lahko privoščijo le vojni dobičkarji.

Smrtna nesreča.

V Drešinji vasi pri Celju je smrtno ponesrečil posestnik Anton Musi. Padel je pred vole, ki so težko naložen voz tramov peljali čez njega. Kolo mu je strlo lobanjo; bil je takoj mrtev.

ADVERTISEMENTS.

HAMBURG

Direktna vožnja z čudovitimi novimi "O" parniki. Potovanje za vse kraje Evrope.

ORBITA 13 maja; 24 junija; 5 avgusta
VESTRIS 20 maja
CITY of VALENCIA 25 maja — Naravnost v Hamburg.
ORDUNA 27 maja; 8 julija; 12 avgusta
OROPESA 10 junija; 22 julija; 26 avg.
VANDYCK ..... 17 junija; 29 julija
VAUBAN ..... 15 julija

Naravnost v Cherbourg, Southhampton, Hamburg.

Vse zaprte kabine. Nobenih posebnih pristojbin.

ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY
SANDERSON & SON INC. AGENTS
26 Broadway New York
— ali katerikoli parobrodni agent. —

Pozor, potniki!

Potniki, ki prihajajo v New York, kaj lahko postanejo žrtev raznih zakotnih agentov, katerih je v New Yorku vse polno. Ko pride potnik iz vlaka, ga obsujejo taki agenti in vsak ga hoče vzeti s seboj. Ako potnik reče, da je namenjen k nam, bo agent rekel, da je on naš zastopnik ter ga pelje v svojo pisarno. Tam potnik šele spozna, da ni prišel na pravo mesto. Če ima pri nas že aro in agentu to pove, mu jo agent takoj povrne. V takem slučaju bi nas agent seveda moral o tem obvestiti, da mu povrnemo izplačano aro; toda tega ne stori. Kako si tedaj tak agent povrne tak izdatek? Potnik mu ga plača na ta ali oni način in največ pri izmeni denarja.

Takih slučajev je bilo zadnje 4 mesece že 50. Potniki so prišli v New York v namenu, da gredó k nam, pa so bili zapeljani v drugo pisarno. Agent jim je aro, katero so nam poslali, povrnil, pa jih je na drug način prevaril še za večjo svoto.

Vsakdo naj tedaj pri prihodu v New York pripne naš gumb na vidnem mestu, da ga bo naš zastopnik spoznal. Ako našega zastopnika ne bi bilo na postaji, nas pokličite na telefon, ali pa prosite železniškega uradnika ali policaja, da nas pokliče. Naš telefon jel **Cortlandt 4687.** Pred svojim odhodom vedno pišite, po kateri železnici in vlakom pridete in naš zastopnik vas bo gotovo pričakoval na postaji.

Frank Sakser State Bank.

Dospelo je novo suho grozdje.

Mučkatel zelo sladke debele jagode, boksa 50 funtov .. $6.50
Cipar grozdje največje in najsladkejše jagode, boksa 50 funtov $7.50
Malo črno grško grožđje, zelo sladko, boksa 50 funtov .. $6.50
Cesplje funt po 10 centov. Za večja naročila posebne cene.
Pošljite $1. na račun vsake bokse ki naročite in poslali bomo takoj.
BALKAN IMPORTING CO.
51-53 Cherry Street
New York, N. Y.

Dr. Koler

SLOVENSKI ZDRAVNIK
638 Penn Ave. Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik specjalist v Pittsburghu, ki ima 24-letno prakso v zdravljenju vseh moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi s glasovitem 606, ki ga je izumel dr. prof. Erlich. Če imate mozolje ali mehurčke po telesu, v griu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčistil vam bom kri. Ne čakajte, ker ta bolezen naleze.

Vse moške bolezni zdravim po okrajšani metodi. Kakor hitro opazite da vam prenehuje zdravje, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam ga bom zopet povrnil.

Hyrosolo ali vodno kilo ozdravim v 36. urah in sicer brez operacije.

Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri puščanju vode, ozdravim z gotovostjo.

Revmatizem, trganje, bolečine, otekine, srbečice, škrofle in druge kožne bolezni, ki nastanejo vsled nečiste krvi, ozdravim v kratkem času in ni potrebno ležati.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumejo. Jaz znam že iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vas razumem slovenski.

Uradne ure: ob delavnikih od 9. do 5. Ob nedeljah od 9. do 2.

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

LA SAVOIE	6	maja	— Havre	OLYMPIC	24	Jun.	— Cherbourg
G. WASH'GTON	6	maja	— Cherbourg	LAFAYETTE	24	Jun.	— Havre
HOMERIC	6	maja	— Cherbourg	ORBITA	24	Jun.	— Cherbourg
KROONLAND	6	maja	— Cherbourg	AMERICA	24	Jun.	— Bremen
NOORDAM	6	maja	— Boulogne	RYNDAM	24	Jun.	— Boulogne
YORK	10	maja	— Bremen	FRANCE	28	Jun.	— Havre
FRANCE	10	maja	— Havre	MAURETANIA	27	Jun.	— Cherbourg
CHICAGO	11	maja	— Havre	MINNEKAHDA	28	Jun.	— Hamburg
LAPLAND	13	maja	— Cherbourg	LA TOURAINE	29	Jun.	— Havre
ORBITA	13	maja	— Cherbourg	HOMERIC	1	Julija	— Cherbourg
OLYMPIC	13	maja	— Cherbourg	SAXONIA	1	Julija	— Hamburg
HUDSON	13	maja	— Cherbourg	PR. MATOIKA	1	Julija	— Bremen
ROTTERDAM	13	maja	— Boulogne	ANTONIA	1	Julija	— Bremen
CARONIA	13	maja	— Cherbourg	FINLAND	1	Julija	— Cherbourg
ANDANIA	13	maja	— Cherbourg	AQUITANIA	4	Julija	— Cherbourg
MAURETANIA	16	maja	— Cherbourg	TUSCANIA	5	Julija	— Genoa
MONGOLIA	17	maja	— Hamburg	SEYDLITZ	5	Julija	— Bremen
MAJESTIC	20	maja	— Cherbourg	PARIS	5	Julija	— Havre
RYNDAM	20	maja	— Boulogne	ROCHAMBEAU	6	Julija	— Havre
AMERICA	20	maja	— Cherbourg	FINLAND	1	Julija	— Cherbourg
PRES. WILSON	20	maja	— Trst	MANCHURIA	5	Julija	— Hamburg
VESTRIS	20	maja	— Hamburg	ARABIC	8	Julija	— Genoa
AQUITANIA	23	maja	— Cherbourg	MAJESTIC	8	Julija	— Cherbourg
SEYDLITZ	24	maja	— Bremen	ORDUNA	8	Julija	— Cherbourg
MINNEKAHDA	24	maja	— Hamburg	LONE STAR ST.	8	Julija	— Cherbourg
PARIS	24	maja	— Havre	N. AMSTERDAM	8	Julija	— Boulogne
SAXONIA	25	maja	— Hamburg	PRES. WILSON	8	Julija	— Trst
LAFAYETTE	20	maja	— Havre	ZEELAND	8	Julija	— Cherbourg
MANCHURIA	24	maja	— Hamburg	OROPESA	10	Jun.	— Hamburg
LA TOURAINE	25	maja	— Havre	ST. PAUL	12	Julija	— Hamburg
ORDUNA	27	maja	— Cherbourg	BERENGARIA	11	Julija	— Cherbourg
ANTONIA	27	maja	— Cherbourg	VAUBAN	12	Julija	— Hamburg
FINLAND	27	maja	— Cherbourg	OLYMPIC	15	Julija	— Cherbourg
PR. MATOIKA	27	maja	— Cherbourg	NOORDAM	15	Julija	— Boulogne
BERENGARIA	30	maja	— Cherbourg	LA SAVOIE	15	Julija	— Havre
MINNEKAHDA	31	maja	— Hamburg	G. WASH'GTON	15	Julija	— Cherbourg
FRANCE	31	maja	— Havre	MAURETANIA	18	Julija	— Cherbourg
POTOMAC	31	maja	— Bremen	ARGENTINA	15	Julija	— Trst
MANCHURIA	31	maja	— Hamburg	KROONLAND	15	Julija	— Cherbourg
HANOVER	7	junija	— Bremen	HANOVER	19	Julija	— Bremen
ROCHAMBEAU	1	Jun.	— Havre	LAPLAND	22	Julija	— Cherbourg
OLYMPIC	3	Junija	— Boulogne	ANDANIA	22	Julija	— Cherbourg
N. AMSTERDAM	3	Jun.	— Cherbourg	ROTTERDAM	22	Julija	— Boulogne
OROPESA	9	Junija	— Hamburg	HOMERIC	22	Julija	— Cherbourg
LONE STAR ST.	3	maja	— Hamburg	LAFAYETTE	22	Julija	— Havre
ZEELAND	3	junija	— Cherbourg	OROPESA	22	Julija	— Hamburg
MAURETANIA	6	jun.	— Cherbourg	HUDSON	22	Julija	— Bremen
ST. PAUL	7	Junija	— Hamburg	MONGOLIA	26	Julija	— Hamburg
LA SAVOIE	10	Jun.	— Havre	FRANCE	26	Julija	— Havre
G. WASH'GTON	10	Jun.	— Cherbourg	CARONIA	29	Julija	— Cherbourg
HOMERIC	10	Jun.	— Cherbourg	MAJESTIC	29	Julija	— Cherbourg
KROONLAND	10	Jun.	— Cherbourg	RYNDAM	29	Julija	— Boulogne
NOORDAM	10	Jun.	— Boulogne	VANDYCK	29	Julija	— Hamburg
AQUITANIA	13	Jun.	— Cherbourg	AMERICA	29	Julija	— Cherbourg
PARIS	14	Junija	— Havre	AQUITANIA	1	avg.	— Cherbourg
BELVEDERE	14	Junija	— Trst	PARIS	2	avg.	— Havre
CHICAGO	15	Jun.	— Havre	YORCK	2	avg.	— Bremen
ROTTERDAM	17	Junija	— Boulogne	SAXONIA	3	avg.	— Hamburg
MAJESTIC	17	Junija	— Cherbourg	CRETIC	8	avg.	— Genoa
LAPLAND	17	Jun.	— Cherbourg	BELVEDERE	10	avg.	— Trst
HUDSON	17	Jun.	— Bremen	LA SAVOIE	12	avg.	— Havre
CARONIA	17	Jun.	— Cherbourg	SEYDLITZ	16	avg.	— Bremen
VANDYCK	17	Junija	— Hamburg	LAFAYETTE	19	avg.	— Havre
CARONIA	17	Jun.	— Hamburg	PARIS	23	avg.	— Havre
BERENGARIA	20	Junija	— Cherbourg	PRES. WILSON	26	avg.	— Trst
MONGOLIA	21	Jun.	— Hamburg	ARABIC	29	avg.	— Genoa
YORCK	21	junija	— Bremen	HANOVER	30	avg.	— Bremen

Hitra pot v Evropo. Tesne zveze z

JUGOSLAVIJO

Pogosto odplutje velikih parnikov

RED STAR LINE

V Cherbourg in Antwerpen
Kroonland — 6 maja; 10 junt. 15 jul.
Lapland — 13 maja; 17 junija; 22 jul.
Finland — 27 maja; 1 julija; 5 avg.
Zeeland — 3 junija; 8 julija; 12 avg.

AMERICAN LINE

V Cherbourg in Hamburg
Minnekahda (samo 3. razred) 24 maja; 28 junija.
Manchuria — 31 maja; 5 julija; 9 avg.
St. Paul — 7 junija; 12 julija; 16 avg.
Mongolia — 21 junija; 26 julija

WHITE STAR

V Cherbourg in Southampton
Homeric (34,000 ton) 6 maja; 10 junt
Olympic (46,000 ton) 13 maja; 3 junija
Majestic (56,000 ton) 20 maja; 17 junt.
Največji parnik sveta.

JAKO VABLJIVE UDOBNOSTI ZA POTNIKE TRETJEGA RAZREDA.

Dobite svoje prijatelje in sorodnike iz Evrope z udobnimi parniki naših prog Dobra in obilna hrana. Veliko zaprtih prostorov. Udobna družabna zbirališča. Uljudni služabniki, ki govore vaš jezik. Vprašajte nas glede ugodnih vnaprej plačanih voženj.

PASSENGER DEPARTMENT
No: 1 Broadway, New York
ali pri lokalnih agentih.

POZOR, GOZDARJI!

Delo dobi 10 do 15 mož za delati drva (chemical wood). Plača $1.35 od klaftre. Za nadaljna pojasnila se obrnite na: Math. Plut, R. F. D. 3, Coudersport, Pa.

(29-4—1-5)

IŠČE SE

100 izvežbanih drvarjev za delati dva meseca drva za kemikalije. Plača $1.75 do klaftre. Oglasijo naj se samo izvežbani drvarji. — W. C. Guncheon, Norwich, Pa.

CUNARD-ANCHOR

Najhitrejši moderni parniki na svetu. Izborna postrežba potnikom. V vašem mestu ali bližini je lokalni agent.

V Jugoslavijo, Bolgarsko, Rumunsko in Madžarsko,

Preko: Dubrovnik, Trst

ITALIA - - - 10 junija

Parobrodni listki $90. Davek: $5.
Železnica do Ljubljane $1.65

Preko Cherbourga:

MAURETANIA 16 maja; 6 juni.
AQUITANIA - 23 maja; 13 juni.
BERENGARIA 30 maja; 20 juni.

Parobrodni listki $100. Davek $5.
Železnica do Ljubljane $10.

POTOVANJE IZ EVROPE.

Ako imate sorodnike v Avstriji ali Nemčiji, kateri je tam pristojen ter želi priti v Ameriko, ga zamorete sedaj dobiti sem. Nadalje zamorejo sedaj ameriški državljani dobiti žene in otroke izpod 18. leta iz Jugoslavije ali zasedenega ozemlja.

Avstrijski podaniki morajo plačati vizej pri ameriškem konzulu z amerikanskim denarjem in ravno tako morajo na Ellis Islandu svoto $25.00 pokazati v ameriških dolarjih.

Glede denarnih pošiljatev v U. S. dolarjih, za vsa pojasnila glede potovanja, potrebnih listin (affidavitov) in voznih listkov se obračajte na najstarejšo slovensko tvrdko:

Frank Sakser State Bank,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

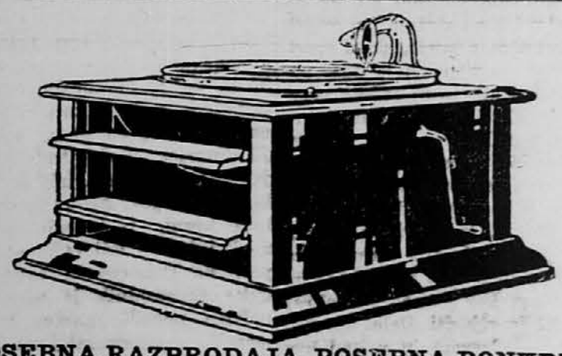

POSEBNA RAZPRODAJA. POSEBNA PONUDBA

Ta slika Vam pokaže pravi glasni Columbia Gramofon, kateri igra tako čisto in glasno, da ga slišite na milje daleč. V zalogi jih imamo 300 in da jih čimpreje razprodamo, damo vsakemu kupcu, ki naroči tak gramofon, čisto zato zavratno iglo ali par manšetnih gumbov za $5.00; ženski pa damo krasno okrašeno naprsno broško za $5.00 in sicer zastonj.

Garantiramo, da je vsak gramofon pravi Columbia nov in ne ponarejen. Ako je kaj druzega, Vam vrnemo denar takoj.

Cena gramofonu na eno močno pero je $30.
Cena gramofonu na dve močni peresi je $35.
V zalogi imamo prave slovenske, nemške in v vseh drugih jezikih gramofonske plošče po 75 centov ena in vsaka igra na obe strani.

Cenike pošljemo zastojn, pišite ponj na:

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

OPOMINI

Znano nam je, da Vam nekateri ponudijo star, prebarvan gramofon za novega, ali pa obrabljene plošče za nove: Čemu kupiti starino za novo, ko pa pri nas dobite pravi glasni, čisto nov gramofon in čiste nove plošče za isto ceno. Ne pozabite, da smo mi direktni od Columbia tovarne postavljeni zastopniki v Conemaugh, Pa. 24 Main St.